

УДК 340.143, 159.9

А- 43

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою ВНПЗ «Дніпровського гуманітарного університету» від 19.02.2026 (протокол № 6).

А-43 Актуальні проблеми юриспруденції та психології: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 24 грудня 2025 р.). Дніпро: ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2025. 300 с.

Збірник конференції містить матеріали VS Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми юриспруденції та психології» (24.12.2025), у роботі якої взяли участь здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти закладів вищої освіти України.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (голова); канд. юрид. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА** (заст. голови); **Андрій МІРОШНИК** (секретар); канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**, докт. юрид. наук, проф. **Вадим НЕГОДЧЕНКО**, докт. юрид. наук, доц. **Сергій ПЕНЬКОВ**, канд. псих. наук, доц. **Людмила ПРИСНЯКОВА**, докт. псих. наук, доц. **Олександр САМОЙЛОВ**

© ВНПЗ ДГУ, 2025

© Автори, 2025

Сітов Р.М. ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВА ЦІЛЬ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....	96
Лисюк А.М. ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ЗАХИСТ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	99
Романюк Д.І. ПРОФЕСІЙНА МОТИВАЦІЯ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ СЕРЕД МОЛОДИХ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ.....	102
Алшевський О.А. ВПЛИВ DEERFAKE-КОНТЕНТУ НА ПРАВО НА ПРИВАТНІСТЬ, ЧЕСТЬ І ГІДНІСТЬ.....	105
Дятленко М.О. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПІДХОДУ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....	108
Лісунова М.В. СТАТЕВА СВОБОДА ТА СТАТЕВА НЕДОТОРКАНИСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	112
Чайко С.В. СТАН НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ТА КРИМІНОЛОГІЧНИХ ЗАСОБІВ ПРОТИДІЇ РОЗГОЛОШЕННЮ ДАНИХ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АБО ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ.....	115

Секція II
Актуальні проблеми психології

Арланов Д.О. ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ТА САМООЦІНКУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	118
Безпалько В.В. САМОКОНТРОЛЬ ЯК ЧИННИК ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ.....	122
Гук М.В. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ.....	125

Секція II

Актуальні проблеми психології

Арланов Дмитро Олександрович
здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:
Тарасевич Інна Юріївна
старший викладач кафедри психології
Дніпровського гуманітарного університету

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ТА САМООЦІНКУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Актуальність теми: сучасне суспільство характеризується активним розвитком інформаційних технологій, серед яких соціальні мережі займають особливе місце. Вони стали невід'ємною складовою нашого буденного життя. Для студентів, які є одними з найактивніших користувачів, соціальні мережі стали не лише засобом спілкування та джерелом інформації, а й простором для самовираження та особистісного розвитку.

Особливого значення соціальні мережі набули упродовж останніх років. У період пандемії COVID-19, коли навчальні заклади переходили на дистанційну форму навчання, залежність молоді від цифрових платформ значно зросла. Соціальні мережі стали основним способом для спілкування, навчання та збереження соціальних зв'язків у час ізоляції. А з початком війни в Україні їх роль стала ще вагомішою. Ці платформи стали джерелом оперативної інформації, інструментом координації волонтерських ініціатив та засобом психологічної підтримки та єднання.

Проте разом із значними перевагами соціальні мережі несуть неабиякі ризики. Надмірне їх використання може спричинити перевантаження інформацією, зниження критичного мислення та негативно вплинути на психологічний стан особистості. Однією з найбільш поширених небезпек є соціальне порівняння. Ідеальна картинка, яку дуже часто можна побачити в соціальних мережах, змушує студентів порівнювати своє життя із ідеалізованими образами інших користувачів. У результаті формується викривлене уявлення про реальність, що негативно впливає на самооцінку та може стати причиною виникнення тривожності, емоційного виснаження і навіть депресії.

Актуальність дослідження полягає у вивченні багатовимірного впливу соціальних мереж на психологічний стан та самооцінку молоді. З одного боку, ці платформи дають великі можливості для соціалізації, особистісного розвитку та

самовираженню. З іншого боку, зайве заглиблення в цифрове середовище може становити серйозну загрозу психічному здоров'ю, активній соціальній взаємодії та реальній самореалізації студентської молоді.

Основна частина: Соціальна мережа – це структура, що базується на людських зв'язках або ж взаємних інтересах. В якості інтернет-сервісу соцмережа може розглядатися як платформа, що допомагає людям здійснювати зв'язок між собою та групуванню за специфічними інтересами. Завдання такого сайту полягає у тому, щоб забезпечити користувачів різноманітними шляхами для взаємодії один з одним – відео, чати, зображення, музика, блоги та інше [4].

На сьогоднішній день, соціальні мережі надають молоді широкий спектр можливостей для вільного висловлення особистих емоцій, почуттів, думок та життєвої позиції. А також слугує інструментом, що сприяє подоланню конфліктів, які можуть виникати у повсякденному житті, сімейному колі або у взаємодії з однолітками. Фактично, соцмережі поступово витісняють традиційні інститути соціалізації, такі як родина, навчальні заклади та коло друзів. Перетворюючись на ключовий чинник соціалізації, що впливає на формування особистості та безпосередньо коригує ціннісні орієнтири молоді. Комунікація у віртуальній просторі створює унікальне середовище, що функціонує за власними, особливими правилами та нормами. Саме тут молоді люди задовольняють свої головні потреби у спілкуванні та підтримці. Соцмережі об'єднують представників різних соціальних верств та вікових категорій, слугуючи платформою для здійснення різних форм соціальної діяльності, зокрема: політичної, фінансової, економічної, комерційної, освітньої та культурної.

Варто зазначити, що останнім часом комунікативна сфера в Інтернеті суттєво розширилася, тепер вона охоплює не лише соціальні мережі, але й онлайн-ігри, блоги, форуми та чати. Фактично, комунікативна сфера стала домінуючою у віртуальному просторі.

Водночас, необхідно підкреслити, що соціальні мережі несуть великий вплив на психоемоційний стан та самооцінку (особливо це стосується молодих людей). На думку О. Лазаренко та Т. Веретенко, хоча нові технології відкривають можливості для покращення когнітивного та інтелектуального розвитку молодих людей, вони також несуть ризики і можуть погіршити їхній психосоціальний стан. Вони створюють умови для формування інтернетзалежності та інших проблем [3, с. 26].

Основні аспекти впливу на психологічний стан та самооцінку молоді:

- Порівняння з іншими;
- Залежність;
- Кібербулінг;
- Ідеалізація реальності;
- Самовиявлення та самоствердження.

1. Порівняння себе з іншими. На думку І. Гоян та Т. Данилової, порівняння себе з іншими користувачами соціальних мереж пов'язане з низькою самооцінкою та посиленням депресивних симптомів [2]. Надмірне зіставлення

власної зовнішності, рівня життя, фінансового стану, кар'єри та дозвілля з часто ідеалізованою картинкою інших користувачів соцмереж може негативно впливати на самооцінку та спричинити появу депресивних станів. Соціальне порівняння є неминучим елементом людської взаємодії, оскільки воно відіграє ключову роль у формуванні соціальної самоідентичності. Однак, коли в результаті таких порівнянь ми виявляємо, що інші значно кращі та успішніші за нас, це може сприяти появі негативних психічних станів.

2. Залежність. Надмірне та безперервне користування соціальними мережами сприяє виникненню залежності. Для значної частини молоді постійний моніторинг нових сповіщень, а також прагнення до отримання «лайків» та соціального схвалення стають головними пріоритетами. Така поведінка може негативно позначитися на їхньому психологічному здоров'ї. Як зазначав Ю. Асеева, Інтернет-залежність є нав'язливою потребою особи у використанні Інтернету, яка супроводжується соціальною дезадаптацією та вираженими психологічними симптомами [1]. Головними передумовами формування інтернет-залежності часто виступають труднощі у налагодженні та підтримці повноцінних соціальних зв'язків у повсякденному житті.

3. Кібербулінг. Цифрове цькування (кібербулінг) є однією з найгостріших проблем сьогодення. Це явище передбачає застосування інформаційно-комунікаційних засобів для здійснення агресивних дій, залякування або утиску інших осіб. Для цього зловмисник може використовувати соціальні платформи та інші канали комунікації для розповсюдження принизливої, загрозливої чи будь-якої іншої шкідливої інформації про жертву. Що може викликати психологічний дистрес, посилювати тривожність, сприяти появі депресивних станів і навіть може спричинити появу суїцидальної поведінки.

4. Ідеалізація реальності. Люди в соціальних мережах, зазвичай, поширюють лише ті новини та інформацію про себе, які прикрашають їхнє життя та створюють позитивне уявлення про них [5, с. 117]. Це соціальне явище відоме як самопрезентація, що призводить до значної ідеалізації навколишньої дійсності. Користувачі соцмереж схильні демонструвати лише позитивні аспекти свого життя, ретельно приховуючи труднощі, невдачі та негативні переживання. У результаті, спостерігачі отримують спотворене уявлення про реальне життя і можуть відчувати незадоволення власним, порівнюючи його з цим ідеалізованим образом, що транслюється в мережі.

5. Самовиявлення і самоствердження. Соціальні мережі слугують для досить багатьох молодих людей платформою для самовираження та самоактуалізації. Через публікацію власних фотографій, креативне оформлення та наповнення своїх сторінок, молодь прагне продемонструвати свою унікальність, інтереси та особливий стиль життя.

Користувач відчуває позитивне емоційне підкріплення, коли його публікації отримують оцінки, лайки та коментарі. Проте, коли залежність від такого зовнішнього схвалення стає надмірною, це може негативно позначитися як на його самооцінці, так і на загальному психологічному благополуччі.

Узагальнюючи викладене, соціальні мережі виступають для студентської молоді водночас потужним ресурсом самовираження, комунікації та підтримки, і значущим чинником психологічних ризиків. Надмірне занурення в онлайн-простір, постійні соціальні порівняння, кібербулінг, ідеалізація реальності та залежність від «лайків» можуть призводити до зниження самооцінки, посилення тривожності, емоційного виснаження й депресивних проявів. Водночас усвідомлене, критичне використання соціальних мереж, розвиток навичок медіаграмотності та саморегуляції, а також своєчасна психологічна підтримка здатні мінімізувати негативні наслідки й посилити їхній конструктивний вплив на особистісний розвиток студентів.

Список використаних джерел та літератури:

1. Асєєва Ю. О. Кіберкомунікативна залежність від соціальної мережі Instagram як проблема сучасної молоді. Габітус. 2020. № 14. С. 152–157. URL: <https://repo.odmu.edu.ua:443/xmlui/handle/123456789/8327>
2. Гоян І., Данилова Т. Вплив соціальних мереж на психологічне функціонування особистості: до постановки проблеми. Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія». 2021. Том 12, № 4. С. 118–124. DOI: 10.31548/hspedagog2021.04.117
3. Лазаренко О. А., Веретенко, Т. Г. Формування безпечної поведінки в Інтернет-мережі. Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття». Черкаси: МЦНД, С. 26–34. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/mcnd/article/view/4218>
4. О. Літвак. Соціальні мережі: поняття, історія виникнення. URL: <https://zounb.zp.ua/resource/zaporizkyu-kray/zaporizhzhya-bibliotechne/fahova-osvita/socialni-merezhi-piv>
5. Тимошенко Є. О. Роботизація сучасності – щасливе майбутнє? Досягнення сучасної медичної та фармацевтичної науки – 2022 : зб. тез доп. Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених. Запоріжжя : ЗДМУ, 2022. С. 117–118. URL: <http://dspace.zsmu.edu.ua/handle/123456789/16503>